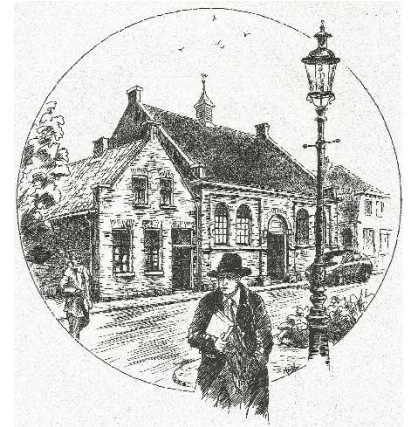

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2022

Stichting Synagoge Coevorden
Synagoge-museum en centrum waar het verhaal over het Joodse leven in Drenthe en omgeving te horen, te zien en te beleven is.

Bezoekadres:
Kerkstraat 36, 7741 JC Coevorden
Openingstijden:
November-maart: donderdag-zaterdag van 13.30-16.30 uur.
April-oktober: donderdag-zaterdag van 13.00-17.00 uur.
Gesloten van 24-12-2022 tot 18-1-2023

Zesde Jaargang, nr.10

Geschenken

Ook in november werden wij verrast met een ongevoon geschenk en wel met 3 tegeltjes. Deze tegeltjes komen uit ons gebouw en waarschijnlijk waren dit hardtegeltjes uit de keuken. Mevr. Nevels kwam ze brengen en had meteen een verhaal voor ons. Zij werkte na de oorlog bij slagerij Veldman in de

Bentheimerstraat, die in 1950 de synagoge had gekocht om daar het vee te slachten. Zij kreeg rond 1963 deze tegels van mevr. Veldman. De tegeltjes zijn ingelijst en opgehangen. Nu vond zij het tijd om ze terug te brengen naar de plaats waar ze vandaan kwamen. Mevrouw Nevels vertelde verder dat zij vroeger op hoeve Estella in Steenwijksmoer woonde, die voor de oorlog het eigendom was van de Joodse Estella Meijboom-Hompes. De zoon van Estella Meijboom heeft de Holocaust overleefd en was advocaat in Den Haag. Eens per jaar kwam hij naar Steenwijksmoer om de huur op te halen en nam altijd iets lekkers mee voor de kinderen en soms ook cadeautjes. Zij vond dat de man er altijd zo deftig uitzag. Ook vertelde zij dat in de sjoel werd geslacht en dat de geslachte dieren in de synagoge lagen aan de kant waar nu de foto van Enschede hangt. In ieder geval werd in 1960 nog in de sjoel geslacht. Wij zijn uiteraard blij met iets tastbaars uit het gebouw en met het verhaal dat zij vertelde, omdat we nu weer een klein stukje meer van de geschiedenis weten.

Jacoba

Op **zondag 22 januari 2023**, om 14.30 uur, geeft de voormalige provinciaal historicus Michiel Gerding een lezing over onderduikers uit Nieuw-Amsterdam en laat daarbij de film 'Jacoba' zien.
Entree € 5,- inclusief koffie/thee.
Opgave via: secretaris@synagoge-coevorden.nl

*Levie en Samuel ten Brink in ± 1930.
Foto Joods Monument*

De film *Jacoba* vertelt het verhaal van twee families uit Zuidoost Drenthe. De Joodse familie Ten Brink vestigt zich eind 17^e eeuw in Emmen. Eerst werken zij als slaggers en later gaan ze in de textiel. In 1942 hebben Jozef en Hendrina ten Brink twee zonen: Levie en Samuel. Jozefs broer Meijer woont bij het gezin. Op 17 augustus 1942 moet hun oudste zoon Levie zich melden voor het werkkamp Linde en gaat al de volgende

ochtend op transport naar Westerbork. Zes dagen later wordt Levie naar Auschwitz getransporteerd waar hij op 30 september 1942 op 18 jarige leeftijd is vermoord.

Nadat Levie naar het werkkamp Linde moet, besluiten zijn ouders, broertje en oom om onder te duiken. Zij vinden een onderduikadres bij Jacoba Omvlee, weduwe en moeder van acht kinderen, die een molen in Zuidbarge heeft. Om te voorkomen dat de politie huiszoeking gaat doen in de molen, gaat Jacoba's zoon Jacob in Duitsland werken. Maar door een misverstand doet de politie toch een inval en de kinderen van Jacoba kunnen maar net op tijd de familie Ten Brink in een kast verbergen. In 1988 maakt Joram ten Brink, de zoon van Samuel ten Brink, een film over de onderduikperiode van zijn familie.

Chanoeka

Helaas kan de Chanoekabijeenkomst op 18 december niet doorgaan. Er is tot nu toe geen enkele aanmelding gekomen en op die dag zijn er meerdere activiteiten in Coevorden. Wij hebben wel alle basisscholen in de gemeente Coevorden de lesbrief 'Kinderen met een ster' gestuurd en hopen dat de scholen in 2023 de lesbrief zullen behandelen en een bezoek aan de sjoel zullen brengen. Daarna kunnen we misschien een activiteit voor de jeugd organiseren waar wel belangstelling voor zal zijn.

Vriendenavond

Bep Braam tijdens haar lezing. Foto: Bep Houwen.

De vriendenavond met de lezing 'De positie van de Joden in onze maatschappij van de oudheid tot nu' die op 17 november door Bep Braam is gegeven, kunnen we een leerzame en geslaagde avond noemen. Meer dan 30 mensen waren aanwezig en er ontstond na de lezing een geanimeerde discussie. Hieronder geven wij een korte inhoud van de lezing. Al in 586 voor Christus werd het Joodse volk verdreven uit hun woongebied door Nebukadnezar, koning van het Babylonische rijk. Een groot deel van de bevolking vluchtte naar Egypte en het andere deel werd meegenomen naar

Babylonië. Dit was het begin van de Diaspora. Eeuwenlang was er strijd om het Joodse geloof maar vooral om de positie van de Joden in de maatschappij. Ze mochten geen overheidsfuncties hebben en hun geloof mochten ze vaak niet uitoefenen. Ook werden ze beschuldigd van uiteenlopende zaken, zoals: zij hadden Jezus vermoord, zij zouden het water hebben vervuild waardoor de pest ontstond, enzovoort. Zij mochten alleen in de handel werken, waren daarin vaak succesvol, waardoor ze ook veel invloed kregen. Daar werden ze dan weer op afgerekend. Oorlogen maakten dat de Joden zich gingen verspreiden over Europa waar tijdens de Holocaust in 1939-1945 zes miljoen Joden werden vermoord. Uiteindelijk werd in 1949 de staat Israël opgericht.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Synagoge Coevorden (SSC).

Redactieadres: secretariaat SSC,

e-mail: secretaris@synagoge-coevorden.nl

Zie voor actuele informatie ook onze website: www.synagoge-coevorden.nl of

[Facebook.com/synagoge-coevorden](https://www.facebook.com/synagoge-coevorden).

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen, dan kunt u dat doorgeven via:

secretaris@synagoge-coevorden.nl
